

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

Götheborgske

Spionen.

 Lördagen, den 14 Februarii, 1767.

Sått at bewara Äpplen *.

Såsom förmodeligen förut kunnigt, erindras allenast, at frukten afpläckas om hösten uti tørt och wackeret wäder: at den intet ruskas af träden, som gör at hon far illa, och blifwer stött och skadad, och således; intet kan länge förwaras: at frukten därföre pläckas af, och noga agtas från stötning, stielkarnes uttryckande och annan skada på skalet; och änteligen, at den frukt, som på minsta sätt är skadad, sökes ut, och upbrukes genast, såsom den där icke kan länge förwaras.

Den helbregda och oskadda frukten lägges på et tørt rum 8 til 14 dagar; dock ej så länge at hon wisnar på skalet, och när den skal nedläggas, torkas hon warsamt och rensas från löf och långa widhängande stielkar. Til

S fruktens

* Wär witre Götheborgske Hushållare, som i Spionen N:o 3 lärde oss sättet at förwara trähus mot swamp, har jämnwäl welat lemna almånheten detta nyttiga råd.

fruktens bevarande låter man göra halfankare, eller mindre kåril af ek, eller bok, men aldeles tåta och wål bandada, så at de hålla wåt-waror, om det ock wore olja: lika mycket om dessa kåril blifwa bukoga eller äro af råta stafrar gjorda.

Mitt uppå kårilet skåres, likasom på wine ankare, et rundt hål, likwål så stort, at handen går ner, så wal som frukten, som förwaras skal: och är därför nödigt, wid kårilens förfärdigande, at sprund-stafrarne blifwa wål brede, så at holet icke behöfwer skåras öfwer twänne stafrar. Dessa kåril böra til den ändan göras små; at för mycken frukt i sender icke upslås och blottas; ty ju oftare lust och wäder kommer in til frukten, sedan kårilet är öpnat, des förr skämnes hon, blifwer fläckig och rutnar. Det förstås ock, at dessa kåril göras af godt och tørt ek eller bok-werke, och at intet wätt kommer uti dem.

Uti dessa således gjorda och torra trä-kåril lägges den förömtalta ofskadda och torkada frukten; men så försigtigt, at den icke släppes hårt ned och stötes wid inläggningen. När kårilet således är wål fult, slås sprund-holet igen med kårk, eller trä-plugg, som passar nått, hwar öfwer lägges sprundduk och en askedeg, likasom drickes-kåril sprundas; så at sprund-holet blifwer säkert och påliteligen tiltåpt. Mellan frukten lägges ingen ting, utan äple wid äple, til des kårilet, som sagt är, blifwer fult.

Då

Då kärilen således äro fyllda och sprunda-
 da, gräfvas de ner i en sand-lär, eller i en
 vrå i sand uti källaren, därest de ligga til des
 de efter handen uptagas til bruk; men det i
 afstages, at sanden alltid wäl täcker dem öfver,
 under och på sidorna, så länge de skola förwa-
 ras. Man agtar sig för jord- och mulagtig
 sand, och tager honom om sommaren, då han
 är torr.

På detta sättet kunna äplen förwaras hela
 året, och torde hånda längre: de hålla sig fris-
 ska, se wäl ut på skalet, och få ingen osmak,
 utan snarare en god och behagelig. Wil man
 sluta från det ena til det andra; synes troligt,
 at påron och, torde hånda, plommon, samt
 flera slags frukt, kunna på detta sättet för-
 waras.

Detta sednare har jag icke hunnet ännu at
 försöka; men jag nämner det därföre, at om
 någon wil i år, så wäl som jag, därpå an-
 wända försök; torde man, wid denna anled-
 nig, ändamålet lätteligen winna.

Fortsättning af N:o 6.

Min önskan, sade jag, Lilla Olända, är
 fattad i et enda ord: Patriarchy wil jag
 leswa och dö; och ännu mer, om det kan win-
 nas; jag wil leswa bland et folk, som är del-
 aktigt af samma förmåner: jag önskar åt hwar
 hus,

hus, i städer och på landet, denna lycksalig-
heten.

Nå wäl, swarade hon: jag bekänner at det
står mig an, och fast det ej tillkommer mig at
gifwa hwad du önskar; må du likwäl säkert
lita på at du blir nögd; om du rätteligen söker
lyckan: men den som skal winna detta ändamå-
let, måste nödwändigst söka det sjelf.

Nu, fortfar hon, är mit ärende uträttadt:
et återstår: när wil du hålsa på mig? Swar,
frågade jag? O Lilla Karins Kulle, sade hon,
på en taffe Kaffe: jag dricker intet Kaffe, swa-
rade jag, och straxt började hon åter at storm-
skratta: en af mina wänner, sade hon, har häm-
tadt, från sjelfwa Arabien, en frukt, som til
smaken liknar Kaffe; men är ännu ypperligare:
du skal hålsa på mig: jag bor ej så djupt under
jorden, som du torde tänka. Uha, at blifwa
bergtagen = = Nej, sade hon, ingen fara; jag
har tänkt at bjuda et sällskap af allahanda slags
osynligheter, och tillika någre af deras anhang
bland människor. Du behöfwer ej at wara
radd: du skal få se otroliga ting, och jag skal,
på köpet göra dig bekant med wåre Philosopher
och deras Bibliotheker. Du skal få del af
de hemligasta saker, som hända bland männi-
skor; men med förbeholl, at du ej skal bry
dig med någet annat, än det, som förordsa-
far löje.

Hon tog up en liten bunt med papper, och
sade:

sade: nu är ej tid; annars skulle jag läsa detta för dig: det kan ske en annan gång, far wål!

Intet wet jag ännu huru det är fatt. Det är bäst at wara försigtig: de små under-jordiska åro ej at narras med, och jag har hört talsas om, at de åro stikna som bi. Dock hwad skal jag göra? jag hörer at alla mina drängar kunna se andar: de tala där om för pigorna, och dessa blifwa så mörkrådada, at de ej töras i stallet, utan at en dräng är i följe. Jag minnes at jag läset en tysk bok om allehanda slags andar och spöken; men jag begår ingen del där af försöka, och jag wil hafwa lång betänketid förr än jag går til min Lilla på casse; ehuruwål det där bäst kunde drickas i smyg.

Det gick riktigt an at förföra mig: hwad kan icke en liten wänlig och gladlynt gumma uträtta. Man ser at arga qwinnor kunna qwälja sine män, til des de bringa dem til hwad de wilja. Min Lilla hade budet mig på casse, eller en dryck, som hade aldeles samma smak. Promenaden war kort: jag kom til den bergskullen, som war mig utnämnd, och förestälte mig, huru orimeligt det wore, at finna et casse-sällskap wid berg, bland klippor, under öpen himmel, i den strängaste winter. Nog hade jag hört talas om, at, i brånwins förbudstiden, samma nectar blifwet tilwerkad bland klippor; men at där dricka casse i kölden, wille ej bli begripeligt för min dumma hierna.

Jag blef likwål snart hulpen utur drömmen,

och satt i en ny bestörtning: man ropade mig wid namn, och då jag fölgde rösten til den brantaste Klippan, såg jag en dörr, som jag kan betyga aldrig war där förut. Jag märkte, til min grämelse, at Inbyggare woro i berget, och wände tillbaka; men någon fattade mig strax i armen, och tog mig in. Bergtagen wille jag ropa, men fick intet ord fram: jag steg ner för en trappa, och kom in i et rum, som war tämmeligen städat, och rått warmt. Jag såg en hop Fruntimmer sittande omkring et caffe-bord.

Jag trodde werkeligen at de woro, hwad de syntes: de luste af joweler, och en oräknelig hop nippor lågo omkring på bordet, imellan caffe-tassarna. Stackars människor! sade en af dem, dock de låra nog weta, at nytja sina förmåner: jag tror de dricka caffe starfare nu än förr. Kom, mit barn, och se i min taffe, hwad spår du, min Ängel? Denna swarade: Mor Kuska är här tilhands, låt hånne Komma in, hon kan bättra än jag. Mor Kuska Kom in: hon gret. Min hela nåring är förlo-rad, sade hon: jag hade dageligen mina ställen där jag spådde i caffe; nu är det borta. Capri, sade Frun, menar du folk dricker intet caffe nu så wäl som förr; hwad tycker du om min taffe? Och min alltför söta Fru! sade denna, i sär förtret af er man: de där owettige Herrarne, hwad inbilla de sig wäl; men = = tyst, se en gåsiva från Herr N., den tåcke Herren; se huru

Huru listig han står = = nå han wet at wörda
 skönhet och wett. Stackar se huru han röres,
 han suckar = = Korteligen, mor Kuska förbe-
 redde denna Fru at kröna sin man, om han
 gjorde det minsta hånne emot. Tusende så-
 dana orimligheter hörde jag på en liten stund,
 och jag undrade ej at de, som ej agta dygd,
 agta inga förfatningar. Jag steg up, bugade
 mig rätt djupt, och gick ut.

Jag kom i et rum, som war större än det
 förra: här woro många församiade, och suto
 omkring åttskilliga bord, somliga drucko punch,
 andra bischoff. Jag satte mig i en wrå, och
 omkring bordet, näst wid mig, suto sex tomte-
 gubbar: de woro ganska små, half-annan aln,
 med röda pickel-myssor, där af jag slutade, at
 de woro verkfliche tomte-gubbar; särdeles emes-
 dan de woro så tjocke, som wår gamle Kröga-
 re Sorglös, som sitter dageligen bak om kafe-
 ngen, och dricker Klapp-öl, det han intersolies-
 rar med kall-supar.

(Mera härnäst.)

Kyrko-tidningar.

I Domkyrko = Församlingen föddes 3 gossar
 och 1 flickobarn, döde 2 barn.

I Tuska Församlingen död Herr Rådman
 Johan Melkenberg, 65 år gammal.

Kundgörelser.

Den 17 innewarande Februarii kommer, uti
 Herr Christian Arfwidssons hamn i masthuga-
 get,

get, genom offentlig Auction, flockan 10 föresmiddagen, at försäljas något partie bräder och sågebakar, bestående af 2000 tolfter 1 och en fjerdedels tum 5 til 6 alnar wankantige wrafs wrafs bräder, och 6 til 800 tolfter sågebakar, hwilka i hamnen stabblade, dar förut beses kunna.

Uti Kongelss Stad kommer, enligt Wållof. Magistratens utslag, af den 10 sistledne Nov. Bagaren och Borgaren därstädes, Peter Winqwists, til sine samtelige Borgenärer afstadda fasta och lösa egendom, den 19 instundande Februarii, genom offentlig utrop, at försäljas; hwilket, til hogade köpares underrättelse, härigenom kundgöres: bestående manbyggningen af åtskilliga öfwer- och underrum, til större delen inredda, och kunna twänne hushåll därstädes beqwämligen rymmas.

Hos Bokbindaren Lundborg på Konungsgatan, finnas åtskilliga nyligen inlämnada wäl inbundna Fransöfka, Tyska, Engelska och Swänska böcker i åtskilliga wettenskaper, efter en däröfwer-upgiord Catalogue.

Prämumeration på nya Prädiko-försöken erhålles til denna månads slut, men ej längre, på förutnämnda ställen.

I en årlig mans Hus på Konungsgatan är för fjorton dagar sedan bortkommen en silfwer matsked, ungefärligen af 5 lods wigt med bokstäfwer O. R. ehv som uptäcker fundet skat hederligen blifwa förskold.

